

Nr 593

Av herr Börjesson i Falköping m. fl., om skyldighet för kyrkoråd att återställa skändade gravar.

(Lika lydande med motion nr 471 i Första kammaren)

Gravskändning är ett svårförklarligt och dess bättre ganska sällsynt brott med särskilt sårande och plågsam innebörd för anhöriga till de döda, vilkas gravplatser vandaliserats.

I ett fall för några år sedan då det förekom att en familjegrav vid upprepade tillfällen sönderslagits av någon vandal, visade det sig att kyrkogårdsförvaltningen ej ansåg sig ha skyldighet att återställa gravvårderna i ursprungligt skick ens om särskilda medel donerats till kyrkorådet för gravars skötsel.

Då anhöriga till döda, vilkas gravar skändats, efterlyst en form av kollektivförsäkring från församlingarnas sida mot skadegörelse på gravar, har från kyrkligt håll hävdats, att församling ej lagligen torde kunna åläggas att teckna sådan försäkring. Enligt 1963 års lag om gravrätt är gravrättsinnehavaren ägare till den gravvård, som uppsatts på gravplatsen, och bör sålunda själv svara för försäkringar till skydd mot vandalisering, hävdas det från församlingshåll. Församlingarna tecknar enbart i eget intresse ansvarighetsförsäkringar för skador, som kan vållas av bl. a. arbetstagare hos församling.

Representanter för försäkringsanstalter upplyser, att anstalterna i princip ej beviljar några försäkringar mot vandalisering av gravar. Den enda försäkring, som möjligen kan täcka sådan skaderisk, är en ansvarsförsäkring ("drulleförsäkring"), som innehas av föräldrarna till en vandal, som inte fyllt 15 år. Sådana försäkringar utesluter ersättning för skada, som vållas uppsåtligen av straffmyndig person (över 14 år). Sannolikt är, att försäkringsanstalt kommer att vara mycket kallsinnig inför krav på grund av så grovt okynne från barn upp till 14 år.

Från försäkringsbolagens sida torde — har det uppgetts — intresset vara ytterst ringa för såväl enskilda som kollektiva försäkringar till skydd mot vandalisering av gravvårdar. Antingen självrisken eller premien bleve säkerligen mycket hög för att inte säga oöverkomlig för i alla händelser enskilda försäkringstagare. För såväl församling som helt stift torde också möjligheterna till kollektivförsäkring mot gravskändning vara mycket små.

Hela denna etiska och ömtåliga fråga om ett värdigt skydd för fädernas

gravar bör ses som ett samhälleligt ansvar. Gravskändningar är visserligen sällsynta men alltid lika upprörande. Det självfallna kravet på att en vandaliserad grav återställes i värdigt skick bör enligt vår mening ej vara beroende av vare sig en ertappad vandals betalningsförmåga, ett kyrkoråds eventuella ekonomiska välvilja vid utnyttjande av möjligen befintliga fonder för gravars skötsel eller av gravrättsinnehavarens ekonomiska resurser. Det bör avgjort vara en uppgift för det allmänna, som i alla tider känt vikten av en värdig vård av de dödas vilorum, att bota vådorna av vandalisering av gravar på våra kyrkogårdar.

Med stöd av det anförda vill vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära sådan ändring i gällande lagstiftning, att det kommer att åvila kyrkoråden att med stöd av allmänna medel återställa skändade gravar i deras ursprungliga skick.

Stockholm den 26 januari 1967

Bengt Börjesson (cp)
i Falköping

Sven Hector (k)

David Gomér (cp)

Arne Persson (cp)
i Heden

Filip W. Fridolfsson (h)

Yngve Hamrin (fp)
i Jönköping

Lisa Johansson (s)

Einar Rimmerfors (fp)

John Eriksson (cp)
i Bäckmora

Nr 594

Av herrar **Carlsson** i Tyresö och **Svensson** i Kungälv, om *upprätthållandet av pressetiska krav*.

(Lika lydande med motion nr 474 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1967

Ingvar Carlsson (s)

Evert Svensson (s)
